

Samtíðar-skattaskipanin og vánaligu kor teirra lesandi

Meðan øll onnur lond í heiminum royna at tryggja sær at teirra vælútbúnað landsfelagar verða verandi í landinum ella flyta heimaftur eftir lesna úttanlanda, so gongur man her hjá okkum tað umvundu leiðina. Tey,

ið eru úttanlanda og lesa, verða ikki eggjað til at halda sambandið við Føroyar við líka — tvørturimóti er tað ein dyggur smeytur at koma heimaftur — bæði undir og eftir lokna útbúgving. Sum lesandi í Dan-

mark er tað møguligt at fáa frikort uppá alla ta inntøku, ein roknar við at vinna undir lesnaði. Sjálvur kundi eg vinna upp til 46.300 kr. úttan skatt. Í Føroyum er einans møguleiki at vinna 14.000 kr. úttan skatt. Fer ein

SKATTOKORT 1984	FRIKORT	SKATTOKORT 1984
DALSLANDSGADE 84, 4.-504 2100 ÅRHUS N KRISTIANSEN, KATJ. ENGLANDSVEJ 28 2-INDKOMST UDEN SKATTETÆK MAXIMAL A-INDKOMST 46.300 A-INDKOMST TIL ANDRANG 0 REST A-INDKOMST UDEN SKATTETÆK 46.300	01/01 60 XXXXXXXX XXXX XX	FRA DEN 01/01 KAN 2-INDKOMST UDEN SKATTETÆK BRUKES TIL MEST A-INDKOMST UDEN SKATTETÆK. OVERSKRIFTES BEHØRER SÅL DER TRÆKES A-SÅT MED DEN ANFØRTE TRÆKPE. UDRETTET A-INDKOMST NOTERES PÅ BAGSIDEN.

upp um hetta mark, verður helvtin (50%) tikin av í skatti. Hetta setur lesandi her heima í eina ótrúliga fátæksliga støðu, og ger, at tað er ein fyrimunur at vera verandi úttanlanda í frittíðinum.

Viðurskiptini eru harafturat nógv versnaði fyri øll tey, ið flyta heima eftir loknað útbúgving úttanlanda. Aðrenn samtíðar-skattaskipanin kom í

gildi var møguligt at fáa 1-2 ár skattafri, t.v.s. útsettan skatt. Hetta kom væl við orsakað av teimum nógvu útreiðslunum í samband við flyting, við at seta búgving og sum hjálpt til eitt lestrarlán, sum fyri MFS limir í miðal er 150.000 kr. Nú eru tey nýttbúna alt annað enn vælkomnir heima í Føroyum. Tey verða stillað nógv ferðir verri

enn øll onnur í Føroyum, samstundis sum tey hava ótrúliga stórar byrðir at dragast við. Tað fyrsta hálva árið verða 50% drigin av í skatti, úttan at nakar frádráttur, t.d. rentuútreiðslur av lestrarláni og vanligur persónsfrádráttur, fær loyvi at minka um hetta skattaprosent.

Hesi viðurskipti og henda móttøka, sum tað føroyska samfelagið bjóðar lesandi, má fáa avleiðingar. Fyrst og fremst gerst útbúgving eitt privilegium fyri eina ávísa stætt. Harnæst eru viðurskiptini so vánalig og fátækslig í Føroyum, at tað er ein fyrimunur at vera úttanlanda, bæði undir og eftir útbúgving.

Jákup P. Joensen

Eiturvandi í Føroyskum húsum

Í mun til aðrastaðni eigur byggjídnaðurin her heima ongan góðan, hvørki í umsiting ella tá bygt verður.

Sosialurin hevur fingið hesa áhugaverdu greinina sendandi frá einum ónavgnum lesara. Hon nemur við sera stórar álvarsspurningar og prenta vit hava í heilum líki

Tað eru í Føroyum, at kalla, als ongar byggireglur, ið gera tað møguligt at halda skil á, eitt nú, hvørji materialir verða flutt inn í landið, og verða nýtt til húsbýgging.

Sum er kann ein og hvør keypa ella bileggja hvat slag av tilfari tað skal vera.

Ávísa tilfarið kann vera bannað at nýta í øðrum londum vegna eiturvanda, men tað er einki til hindurs fyri at vandafult tilfar verður nýtt her heima.

Meðan spurningur um vandafult tilfar verða viðgjörðir av øllum fjølmiðlum í grannalondunum tykist hetta sama økið als ongan áhuga at hava millum teirra, ið eiga at seta reglur í verk til tess at

bygd verða heilsugóð og trygg hús.

Hús eru bygd her heima, har luftin er so dálkað, at fólkin eru noydd at rýma úr teimum. Ámpin hevur oftast staðið av formaldehyd dampi, ið, eitt nú, ymsar plátur geva frá sær. Hesin dampur er nú roknaður og ávistur sum eitt vandaevni, ið elvir til krabbamein.

Formaldehyd er ein gassart, ið hevur ein stingandi lukt.

Formaldehyd verður brútt í ymsum bindievnum — limi —, sum aftur verður nýtt í mongum byggitalfari, eitt nú í spónplátum, krossfineri, parkettstavum, hurðum, gardero- og køksskápum umframt í tekstilum, teppum, máling, pappiri og annað mangt.

Tað er ikki óvanligt, at í húsum verður máldur meiri formaldehyddampur enn ráðiligt er fyri fólk, uml. 0,15 mg/m³.

Tað er ikki lætt at halda skil á hvat tilfar, ið er

vandafult, tí tey sum her eru nevnd finnast í mongum útgávum og dygdum.

Tey húsini, ella héli, har lukturnin er so ramur, at hann merkist í nasum og eygum so fólk mugu rýma, mugu roknast at vera vandamikil at vera inni í. Lukturnin minkar nakað við tíðini, men spurningurin, um osin er farin niður um vanda-markið kann einans svarast við mátingum.

Einki hendir

Álvarsvekjandi og hugstoytandi er at einki hendir í byggjökkinum, annað enn at landið kreivur inn mangar milliónir í tolli fyri tilfar, sum eingin veit, hvat í er.

Tað má sostatt konstatrast, at inntil víðari er fritt slag á marknaðinum fyri innflytarar at gera sær dælt.

*) 1 mg/m³ luft er et milligram formaldehyd pr. kubikmeter luft.

Føroyingar fáa stuðul til upplýsandi ferð í menningarlandum

Føroyskir blaðmenn, lærarar og onnur, ið arbeiða við upplýsing av onkrum slag, kunnu fáa figgjarligan stuðul til at gera eina ferð til eitt menningarland og síðan almannakunngeva tilfarið í heimlandinum.

Hetta upplýsti Niels Erik Nielsen, ið er tíðindaskrivari hjá danska stovninum DANIDA, á einum fundi í Havn týskvöldið. Til steðar vóru umboð fyri feløg, virki, stovnar og einstaklingar.

Niels Erik Nielsen sigur við Sosialin, at einstakir føroyingar hava brúkt møguleikan at fáa figgjarligan stuðul til upplýsandi arbeiði um menningarland. Hann nevnr í hesum sambandi ferðina hjá einum føroyskum blaðmanni til India í fjør.

Niels Erik Nielsen sigur, at tað ikki bert eru blaðmenn og lærarar, sum kunnu søkja DANIDA um stuðul, men eisini listarfólk, ið vilja kunna seg og heimland sitt við ávís

viðurskipti í einum menningarlandi, kunna fáa pengarfrá DANIDA.

jan

Føðingardagur

Í dag verður Malena Purkhús á Gørdum í Klaksvík 60 ár.